

การประเมินความต้องการจำเป็นในการผลิตบัณฑิต หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม*

บทคัดย่อ

การประเมินความต้องการจำเป็นในการผลิตบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการผลิตบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) พบว่าค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) เท่ากับ .38 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงที่สุดเป็นลำดับแรก (.51) รองลงมาเป็น ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาและด้านการวิจัยทางการศึกษา เป็นลำดับที่ 2 และ 3 (.45 และ .44 ตามลำดับ)

Abstract

An evaluation of needs assessment in graduates' production for Bachelor of Education Program (Five-Year Curriculum), the Faculty of Education, Silpakorn University. The evaluation results of needs assessment in total aspect; PNI_{modified} was at .38 and when examine each item, curriculum development aspect was the highest with PNI_{modified} at .51. The second was the innovation and Information Technology in Education while educational research was followed as the third aspect. (PNI_{modified} .45 and .44, respectively)

คำสำคัญ: การผลิตบัณฑิต หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต

Keywords: Graduates' production, Bachelor of Education Program.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิชาชีพครูถือว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูงที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศ โดยสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549) กล่าวถึงบทบาทความสำคัญของวิชาชีพครูไว้ 3 ประการ กล่าวคือ 1) สร้างพลเมืองดีของประเทศ โดยการให้การศึกษาระดับพื้นฐานที่จะทำให้ประชาชนเป็นพลเมืองดีตามที่ประเทศชาติต้องการ 2) พัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ เพื่อสนองตอบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และ 3) สืบทอดวัฒนธรรม

ประเพณีอันดีงามของชาติจากคนรุ่นหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่งให้มีการรักษาความเป็นชาติไว้อย่างมั่นคงยาวนานจากความสำคัญของวิชาชีพครูดังกล่าวข้างต้นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจึงมุ่งผลิตบัณฑิตทางวิชาชีพครูหรือบัณฑิตทางการศึกษาเพื่อตอบสนองในการอบรม พัฒนาให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนซึ่งจะเติบโตเป็นพลเมืองที่ดี มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพต่างๆ ของชาติต่อไปในอนาคต

* อาจารย์ประจำภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (มศก.) เป็นสถาบันผลิตบุคลากรทางการศึกษาแห่งหนึ่ง ซึ่งมีปณิธานเพื่อ “มุ่งผลิตบัณฑิตทางการศึกษาที่มีความเป็นเลิศในวิชาชีพพระระดับสากล เป็นผู้นำในการพัฒนาบุคลากร การวิจัย นวัตกรรมทางการศึกษา อนุรักษ์ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับชาติ ทั้งนี้คณะศึกษาศาสตร์ มศก. ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “มุ่งผลิตบัณฑิตที่ได้มาตรฐานระดับสากล เป็นผู้นำด้านการศึกษา และเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับชาติภายใน พ.ศ. 2555” (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549)

คณะศึกษาศาสตร์ มศก. กำหนดพันธกิจและวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคณะไว้ 7 ประการ เมื่อพิจารณาพันธกิจและวัตถุประสงค์ในข้อที่ 1 ซึ่งกำหนดพันธกิจไว้ว่า “ผลิตบัณฑิตทางการศึกษาและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องให้มีความเป็นเลิศในวิชาชีพตามมาตรฐานสากล” และวัตถุประสงค์ไว้ว่า “เพื่อผลิตบัณฑิตทางการศึกษาและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องให้มีความเป็นเลิศในวิชาชีพตามมาตรฐานสากล และเป็นผู้รอบรู้ มีทักษะ สามารถประยุกต์ศิลปวิทยาการสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีคุณธรรม จรรยาบรรณ และศรัทธาต่อวิชาชีพ” (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549) เพื่อตอบสนองพันธกิจและวัตถุประสงค์ดังกล่าว คณะศึกษาศาสตร์จึงจัดการเรียนการสอนทั้งในระดับบัณฑิตศึกษาและระดับปริญญาบัณฑิต

เมื่อพิจารณาถึงหลักสูตรในระดับปริญญาบัณฑิตพบว่า คณะศึกษาศาสตร์จัดการเรียนการสอนทั้งหมด 9 สาขาวิชา ได้แก่ จิตวิทยา วิทยาศาสตร์การกีฬา เทคโนโลยีการศึกษา การศึกษาตลอดชีวิต ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ การศึกษาปฐมวัย และการประถมศึกษา จาก 9 สาขาวิชาดังกล่าว พบว่ามีจำนวน 5 สาขาวิชา คือ ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ การศึกษาปฐมวัย และการประถมศึกษา ที่ใช้เวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตร 5 ปี หรือที่เรียกกันว่า “หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี)” ซึ่ง 5 สาขาวิชาดังกล่าวนี้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นสาขาวิชาที่คณะศึกษาศาสตร์ มศก. มุ่งเน้นพัฒนาบัณฑิตให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ในศาสตร์สาขาวิชาของตนในสาขาวิชาของตน

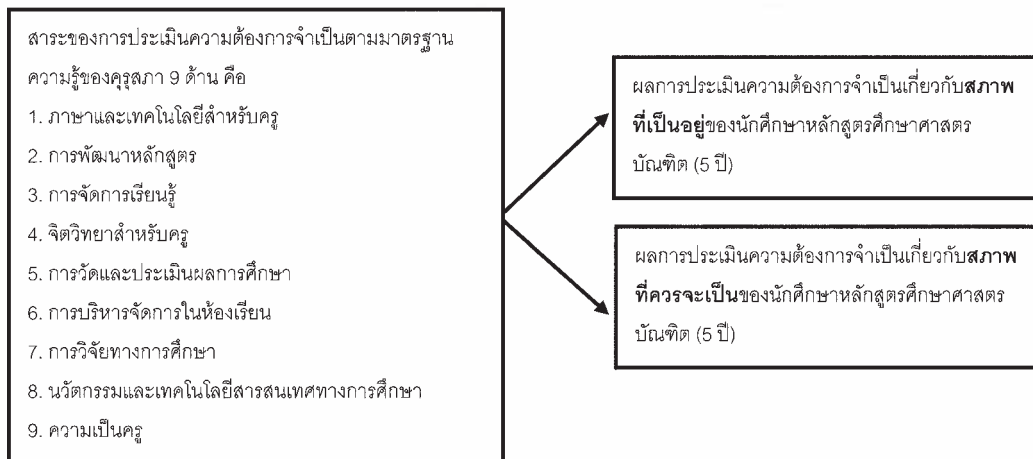
ในการผลิตบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) ของคณะศึกษาศาสตร์ มศก. นั้นเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 จนกระทั่งถึงปีการศึกษา 2550 นักศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าวทั้ง 5 สาขาวิชา มีจำนวนทั้งสิ้น 4 ชั้นปี และเริ่มออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามสถานศึกษาต่างๆ แล้วเมื่อนักศึกษาศึกษาในภาคการศึกษาปลายของชั้นปีที่ 4 รวมเป็นระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำนวน 2 ภาคการศึกษา (ภาคการศึกษาปลายในชั้นปีที่ 4 และภาคการศึกษาต้นในชั้นปีที่ 5) ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้น นักศึกษาจะต้องปฏิบัติภารกิจ หน้าที่ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภารกิจด้านการจัดการเรียนรู้ ภารกิจด้านการพัฒนาตนและสังคม ภารกิจด้านธุรการ และภารกิจด้านกิจการนักเรียน เป็นต้น โดยนักศึกษาจะต้องนำความรู้ต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียนไม่จะเป็นความรู้เรื่องหลักสูตร การบริหาร และจัดการชั้นเรียน เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดและประเมินผล การศึกษา การวิจัยทางการศึกษา ตลอดจนจรรยาบรรณ และจริยธรรมสำหรับครูพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และมีความสุขในการเรียน เพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 6 ที่ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่เน้นความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต การใช้และการส่งเสริมพัฒนาครู เพื่อให้ได้คนดี คนเก่งมาเป็นครู โดยการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับการพัฒนาวิชาการ และทักษะการถ่ายทอดความรู้ที่เป็นระบบ และสนับสนุนให้ครูรู้เท่าทันความก้าวหน้าทางวิทยาการอย่างต่อเนื่อง

ในการตรวจสอบความพร้อมและความเหมาะสมของการจัดหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น เพื่อเตรียมข้อมูลสำหรับการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น วิธีในการตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวสามารถทำได้โดยใช้การประเมินความต้องการ

จำเป็น (Needs Assessment) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นในการผลิตบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพสามารถพัฒนานักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ให้มีความพร้อมที่จะเป็นครูที่มีศักยภาพสูงสุดในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่เป็นอนาคตของชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดกรอบการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของกระบวนการผลิตบัณฑิตตามมาตรฐานด้านความรู้ของคุรุสภาใน 9 ด้าน ได้แก่ ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาสำหรับครู การวัดและประเมินผลการศึกษา การบริหารจัดการในห้องเรียน การวิจัยทางการศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และความเป็นครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549) โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการผลิตบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2551 ใน 5 สาขาวิชาคือ การศึกษาปฐมวัย การประถมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา จำนวน 103 คนที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (Krejcie and Morgan อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) ทั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
การศึกษาศาสตรบัณฑิต	28	22
การประถมศึกษา	26	20
ภาษาไทย	34	26
ภาษาอังกฤษ	18	14
สังคมศึกษา	27	21
รวม	133	103

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการผลิตบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นในการผลิตบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ที่มีการตอบสนองคู่ (Dual-response Format) ตอนที่ 3 การจัดลำดับความสำคัญในการผลิตบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีลักษณะเป็นแบบจัดลำดับความสำคัญ 3 ลำดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านประเมินค่าความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Item Objective Congruence: IOC) พบว่ามีค่าระหว่าง .60 ถึง 1.00
2. ความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 43 คน จากนั้นนำไปวิเคราะห์ค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในของเครื่องมือ (Internal Consistency Reliability) พบว่ามีค่าเท่ากับ .91

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการผลิตบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู

1 ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควรจะเป็น			PNI*	ลำดับ
	$\bar{X}$	SD.	แปลผล	$\bar{X}$	SD.	แปลผล		
ทักษะในการฟังและการพูดภาษาไทยสำหรับการจัดการเรียนรู้	3.45	.68	ปานกลาง	4.63	.58	มากที่สุด	.34	3
ทักษะในการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับการจัดการเรียนรู้	3.53	.65	มาก	4.65	.52	มากที่สุด	.32	4
ทักษะในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเรียนรู้	2.63	.80	ปานกลาง	4.35	.68	มาก	.65	1
ทักษะในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเรียนรู้	2.61	.81	ปานกลาง	4.31	.70	มาก	.65	1
สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน เช่น Microsoft Office ในการจัดการเรียนรู้	3.78	.90	มาก	4.62	.58	มากที่สุด	.22	5
สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตได้	4.19	.81	มาก	4.77	.51	มากที่สุด	.14	6
รวม	3.36	.54	ปานกลาง	4.55	.45	มากที่สุด	.35	-

* หมายเหตุ สูตรที่ใช้ในการคำนวณ PNI_{Modified} พัฒนาโดยนางลักษณวีร์ชัยและสุวิมล ว่องวานิช (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านการพัฒนาหลักสูตร

2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควรจะเป็น			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	SD.	แปลผล	$\bar{X}$	SD.	แปลผล		
มีความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 และแผนการศึกษาแห่งชาติ	2.99	.76	ปานกลาง	4.60	.53	มากที่สุด	.54	3
สามารถวิเคราะห์หลักสูตรได้	2.89	.77	ปานกลาง	4.50	.58	มากที่สุด	.55	2
สามารถจัดทำพัฒนาหลักสูตรได้	3.02	.77	ปานกลาง	4.56	.55	มากที่สุด	.51	5
สามารถนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้	3.46	.79	ปานกลาง	4.71	.48	มากที่สุด	.36	6
สามารถประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร	2.99	.75	ปานกลาง	4.61	.53	มากที่สุด	.54	3
สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้	2.92	.75	ปานกลาง	4.56	.54	มากที่สุด	.56	1
รวม	3.04	.60	ปานกลาง	4.59	.43	มากที่สุด	.51	-

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านการจัดการเรียนรู้

3. ด้านการจัดการเรียนรู้	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควรจะเป็น			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	SD.	แปลผล	$\bar{X}$	SD.	แปลผล		
สามารถนำประมวลการสอนรายวิชาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาค	3.32	.77	ปานกลาง	4.70	.52	มากที่สุด	.42	1
สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้	3.89	.74	มาก	4.88	.35	มากที่สุด	.25	6
สามารถออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนได้	3.63	.71	มาก	4.83	.41	มากที่สุด	.33	4
สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่อ อุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม	3.62	.69	มาก	4.85	.38	มากที่สุด	.34	3
สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้	3.66	.76	มาก	4.85	.35	มากที่สุด	.33	4
สามารถบูรณาการเนื้อหาภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้	3.42	.72	ปานกลาง	4.81	.40	มากที่สุด	.41	2
รวม	3.59	.56	มาก	4.82	.32	มากที่สุด	.34	-

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านจิตวิทยาสำหรับครู

4. ด้านจิตวิทยาสำหรับครู	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควรจะเป็น			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	SD.	แปลผล	$\bar{X}$	SD.	แปลผล		
สามารถช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้	3.33	.72	ปานกลาง	4.65	.54	มากที่สุด	.40	1
สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	3.42	.73	ปานกลาง	4.66	.52	มากที่สุด	.36	4
สามารถส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียน	3.35	.71	ปานกลาง	4.64	.50	มากที่สุด	.39	2
มีความเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน	3.63	.71	มาก	4.75	.48	มากที่สุด	.31	5
สามารถส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนให้เป็นไปตามศักยภาพ	3.46	.75	ปานกลาง	4.81	.42	มากที่สุด	.39	2
รวม	3.44	.59	ปานกลาง	4.70	.41	มากที่สุด	.37	-

ตารางที่ 6 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

5. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควรจะเป็น			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	SD.	แปลผล	$\bar{X}$	SD.	แปลผล		
สามารถเลือกใช้วิธีการในการวัดและประเมินผลการศึกษาได้เหมาะสมกับลักษณะผู้เรียน	3.35	.75	ปานกลาง	4.68	.49	มากที่สุด	.40	4
สามารถเลือกใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลการศึกษาได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	3.42	.72	ปานกลาง	4.74	.46	มากที่สุด	.39	6
สามารถสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลได้	3.01	.77	ปานกลาง	4.67	.49	มากที่สุด	.55	1
สามารถประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงและประเมินผู้เรียนด้วยแฟ้มสะสมงาน	3.35	.82	ปานกลาง	4.71	.48	มากที่สุด	.41	3
สามารถประเมินภาคปฏิบัติ	3.34	.82	ปานกลาง	4.69	.49	มากที่สุด	.40	4
สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	3.40	.70	ปานกลาง	4.69	.51	มากที่สุด	.38	7
สามารถตัดสินผลการเรียนรู้ได้	3.34	.77	ปานกลาง	4.78	.46	มากที่สุด	.43	2
รวม	3.31	.62	ปานกลาง	4.71	.41	มากที่สุด	.42	-

ตารางที่ 7 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน

6. ด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควรจะเป็น			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	SD.	แปลผล	$\bar{X}$	SD.	แปลผล		
มีภาวะความเป็นผู้นำที่ดี	3.42	.88	ปานกลาง	4.69	.51	มากที่สุด	.37	3
สามารถควบคุมดูแลชั้นเรียนให้เกิดความเรียบร้อย	3.38	.83	ปานกลาง	4.75	.48	มากที่สุด	.41	2
สามารถประสานงานและการทำงานเป็นทีม	3.54	.80	มาก	4.73	.53	มากที่สุด	.33	5
สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการห้องเรียน	3.44	.84	ปานกลาง	4.67	.53	มากที่สุด	.36	4
สามารถจัดทำโครงการและกิจกรรมวิชาการ	3.30	.79	ปานกลาง	4.70	.52	มากที่สุด	.42	1
รวม	3.41	.63	ปานกลาง	4.71	.42	มากที่สุด	.38	-

ตารางที่ 8 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านการวิจัยทางการศึกษา

7. ด้านการวิจัยทางการศึกษา	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควรจะเป็น			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	SD.	แปลผล	$\bar{X}$	SD.	แปลผล		
สามารถกำหนดปัญหาวิจัยในชั้นเรียน	3.35	.71	ปานกลาง	4.64	.54	มากที่สุด	.39	6
สามารถออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน	3.21	.72	ปานกลาง	4.63	.52	มากที่สุด	.44	4
สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน	3.20	.76	ปานกลาง	4.68	.53	มากที่สุด	.46	1
สามารถเขียนรายงานวิจัยในชั้นเรียน	3.21	.76	ปานกลาง	4.69	.52	มากที่สุด	.46	1
สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้	3.25	.78	ปานกลาง	4.68	.51	มากที่สุด	.44	4
สามารถใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน	3.21	.72	ปานกลาง	4.68	.51	มากที่สุด	.46	1
รวม	3.24	.64	ปานกลาง	4.67	.47	มากที่สุด	.44	-

ตารางที่ 9 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

8. ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควรจะเป็น			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	SD.	แปลผล	$\bar{X}$	SD.	แปลผล		
สามารถวิเคราะห์นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	3.19	.70	ปานกลาง	4.56	.56	มากที่สุด	.43	5
สามารถออกแบบนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	3.12	.80	ปานกลาง	4.64	.52	มากที่สุด	.49	2
สามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	3.10	.73	ปานกลาง	4.59	.55	มากที่สุด	.48	4
สามารถเลือกใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	3.31	.80	ปานกลาง	4.66	.54	มากที่สุด	.41	6
สามารถประเมินและปรับปรุงนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	3.10	.70	ปานกลาง	4.61	.55	มากที่สุด	.49	2
สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี	3.00	.86	ปานกลาง	4.59	.57	มากที่สุด	.53	1
สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.46	.80	ปานกลาง	4.72	.50	มากที่สุด	.36	7
รวม	3.18	.62	ปานกลาง	4.62	.47	มากที่สุด	.45	-

ตารางที่ 10 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านความเป็นครู

9. ด้านความเป็นครู	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควรจะเป็น			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	SD.	แปลผล	$\bar{X}$	SD.	แปลผล		
รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน	4.26	.66	มาก	4.91	.32	มากที่สุด	.15	6
อดทนและรับผิดชอบตอบทบาทและภาระหน้าที่ในการปฏิบัติการสอน	4.11	.83	มาก	4.90	.33	มากที่สุด	.19	2
มีความสนใจใฝ่รู้และตื่นตัวทางวิชาการ	3.71	.79	มาก	4.91	.32	มากที่สุด	.32	1
ศรัทธาในวิชาชีพครู	4.22	.85	มาก	4.92	.27	มากที่สุด	.17	4
ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู	4.16	.85	มาก	4.95	.22	มากที่สุด	.19	2
มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู	4.21	.84	มาก	4.93	.25	มากที่สุด	.17	4
รวม	4.11	.63	มาก	4.92	.25	มากที่สุด	.20	-

ตารางที่ 11 สรุปผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการผลิตบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์

ด้าน	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควรจะเป็น			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	SD.	แปลผล	$\bar{X}$	SD.	แปลผล		
ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู	3.36	.54	ปานกลาง	4.55	.45	มากที่สุด	.35	7
การพัฒนาหลักสูตร	3.04	.60	ปานกลาง	4.59	.43	มากที่สุด	.51	1
การจัดการเรียนรู้	3.59	.56	มาก	4.82	.32	มากที่สุด	.34	8
จิตวิทยาสำหรับครู	3.44	.59	ปานกลาง	4.70	.41	มากที่สุด	.37	6
การวัดและประเมินผลการศึกษา	3.31	.62	ปานกลาง	4.71	.41	มากที่สุด	.42	4
การบริหารจัดการในห้องเรียน	3.41	.63	ปานกลาง	4.71	.42	มากที่สุด	.38	5
การวิจัยทางการศึกษา	3.24	.64	ปานกลาง	4.67	.47	มากที่สุด	.44	3
นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	3.18	.62	ปานกลาง	4.62	.47	มากที่สุด	.45	2
ความเป็นครู	4.11	.63	มาก	4.92	.25	มากที่สุด	.20	9
รวม	3.40	.45	ปานกลาง	4.70	.30	มากที่สุด	.38	-

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) สูงที่สุดเป็นลำดับแรก (.51) และเมื่อจำแนกนักศึกษาตามสาขาวิชาพบว่า นักศึกษาทุกสาขาวิชา ยกเว้นสาขาการประถมศึกษา มีระดับความต้องการจำเป็นด้านการพัฒนาหลักสูตรเป็นลำดับแรก นอกจากนี้เมื่อจำแนกนักศึกษาตามเพศ (ชายและหญิง) และระดับเกรดเฉลี่ยสะสม (สูงกว่าหรือเท่ากับ 3.20 และต่ำกว่า 3.20) ล้วนมีระดับความต้องการจำเป็นด้านการพัฒนาหลักสูตรสูงเป็นลำดับแรก แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาให้ความสำคัญหลักสูตร เนื่องจากหลักสูตรเป็นมวลประสบการณ์ที่มุ่งจัดให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง อาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ อารัง บัวศรี (2542) ที่ได้กล่าวว่า “หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอดเจตนารมณ์หรือเป้าประสงค์ของการศึกษาของชาติลงสู่การปฏิบัติ อาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรคือสิ่งที่นำเอาความมุ่งหมายและนโยบายการศึกษาไปแปลงเป็นการกระทำขั้นพื้นฐานในโรงเรียนหรือสถานศึกษา ถ้าจะกล่าวว่าหลักสูตรคือหัวใจของการศึกษาก็คงจะไม่ผิด เพราะถ้าปราศจากหลักสูตรเสียแล้ว การศึกษาก็ย่อมดำเนินการไปไม่ได้” ฉะนั้นการจัดการศึกษาจึงขาดหลักสูตรไม่ได้ ซึ่งนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจึงต้องการความรู้ในเรื่องหลักสูตรให้มากที่สุด เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหา ตลอดจนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้มากที่สุด

เมื่อพิจารณารายการข้อคำถามที่ใช้วัดในด้านการพัฒนาหลักสูตรพบว่า ข้อคำถามที่กล่าวถึงการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงที่สุด มีค่าเท่ากับ .56 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างยังขาดความชัดเจนในเรื่องของการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรโดยทั่วไปนั้นมีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน (ริชัย วงษ์ใหญ่, 2537) กล่าวคือ ขั้นตอนแรกเป็นการเตรียมการ เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่จะนำมาใช้ใน

การพัฒนาหลักสูตร อาทิ ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของชาติ หลักสูตรเดิม สภาพและปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ปรัชญา ทฤษฎีและจิตวิทยาการเรียนรู้ เป็นต้น ขั้นตอนที่สองเป็นขั้นการพัฒนาหลักสูตรและวางแผนการใช้หลักสูตร โดยกำหนดหลักการ จุดประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษา ซึ่งทั้งหมดนี้รวมเรียกว่าโครงสร้างหลักสูตร ขั้นตอนที่สามเป็นการดำเนินการใช้หลักสูตร นำโครงสร้างหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปดำเนินการทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ และขั้นตอนที่สี่เป็นขั้นตอนของการตรวจสอบกระบวนการใช้หลักสูตรหรือการประเมินหลักสูตรซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากขั้นตอนหนึ่ง เพราะเป็นขั้นตอนที่ตรวจสอบว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นและนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายแล้วบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ มีจุดเด่นจุดด้อยอย่างไร และต้องมีการปรับปรุงแก้ไขในส่วนใดของหลักสูตรเพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพตามต้องการ โดยในการจัดการเรียนการสอนนั้นได้ฝึกประสบการณ์ โดยให้ความรู้ทางด้านทฤษฎีและการฝึกภาคปฏิบัติโดยให้นักศึกษาได้สังเกตการณ์ที่สถานศึกษาเพื่อให้เห็นกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรอย่างแท้จริง แต่กระบวนการหลังจากที่ได้มีการประเมินหลักสูตรแล้ว นักศึกษายังไม่อาจมองภาพของการนำผลการประเมินหลักสูตรไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้ชัดเจน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อนักศึกษาได้ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างเป็นทางการก็จะทำให้นักศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้ดีมากยิ่งขึ้น

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษามีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ .45 ซึ่งมีค่าสูงเป็นลำดับที่ 2 และเมื่อจำแนกนักศึกษาตามสาขาวิชาพบว่า นักศึกษาทุกสาขาวิชา ยกเว้นสาขาภาษาอังกฤษมีระดับความต้องการจำเป็นด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเป็นลำดับที่ 2 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาให้ความสำคัญกับเทคโนโลยี

สารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากในปัจจุบันการจัดการเรียนไม่ได้จำกัดแต่เพียงในห้องเรียนเท่านั้น ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ถนอมพร เลาหจรัสแสง, 2545) ซึ่งล้วนแล้วแต่มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนหากครูผู้สอนสามารถเลือกและนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อหา ลักษณะวิชา บริบทของผู้เรียน ทั้งแบบออนไลน์ (Online) และแบบออฟไลน์ (Offline) โดยรูปแบบการเรียนแบบออนไลน์ เช่น การจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การจัดการเรียนการสอนโดยสื่อการสอน ไม่ว่าจะเป็น บทเรียน e-Learning e-Book e-Library เป็นต้น และรูปแบบการเรียนแบบออฟไลน์ อาทิ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ซึ่งหากผู้สอนสามารถพัฒนาสื่อการเรียนเหล่านี้ได้ก็จะช่วยประหยัดเวลาและแรงงานในการจัดการเรียนการสอนได้มากขึ้น ดังที่ ใจทิพย์ ณ สงขลา (2548) กล่าวว่า การสร้างความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้โดยไม่จำกัดว่าต้องอยู่แต่เพียงห้องเรียน (สถานที่) หรือเวลา (ผู้เรียนผู้สอนไม่จำเป็นต้องอยู่พร้อมกัน) สามารถเข้าถึงผู้เรียนกลุ่มใหญ่แต่มีความเฉพาะเป็นรายบุคคลได้ดี สามารถออกแบบให้น่าสนใจ มีประสิทธิภาพด้วยคุณสมบัติของเทคโนโลยี ให้ความยืดหยุ่นกับผู้เรียน อีกทั้ง การจัดการเรียนบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ถือได้ว่าเป็นการเรียนรูปแบบใหม่ที่ใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นช่องทางในการถ่ายทอดเนื้อหาเป็นเครื่องมือในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและเป็นเครื่องมือในการสร้างองค์ความรู้ (ประชิด อินทนก, 2541)

เมื่อพิจารณารายการข้อคำถามที่ใช้วัดในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาพบว่า ข้อคำถามที่กล่าวถึงความสามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ .56 ซึ่งมีค่าสูงที่สุด กลับเป็นการทำให้เห็นได้ชัดเจนว่านักศึกษาที่จะออกฝึกประสบการณ์

วิชาชีพต้องการที่จะใช้ความรู้ที่ศึกษามาในการพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรมเพื่อจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

3. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการด้านการวิจัยทางการศึกษามีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ .44 ซึ่งมีค่าสูงเป็นลำดับที่ 3 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องการที่จะทำวิจัยในชั้นเรียนให้สำเร็จและใช้ประโยชน์จากการวิจัยในชั้นเรียนในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ตลอดจนพัฒนาการเรียนรู้ สอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวานิช (2549) ที่กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากให้ข้อค้นพบที่ได้มาจากการบวนการสืบค้นที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ และครูเกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

เมื่อพิจารณารายการข้อคำถามที่ใช้วัดในการด้านการวิจัยทางการศึกษาพบว่า ข้อคำถามที่กล่าวถึงความสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน ความสามารถเขียนรายงานวิจัยในชั้นเรียนและความสามารถใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงที่สุดเป็นลำดับแรกเท่ากันเป็นการสะท้อนว่านักศึกษามีความวิตกกังวลในการที่จะทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งเป็นหนึ่งในการกิจของการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สำเร็จ แต่หากมองย้อนไปที่หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) กลับพบว่ามีรายวิชาที่เกี่ยวกับการวิจัยเพียง 2 รายวิชา กล่าวคือ รายวิชา 464340 สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา จำนวน 2 หน่วยกิต และรายวิชา 464350 การวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 2 หน่วยกิต ทั้งนี้เมื่อรวมทั้ง 2 รายวิชา ก็พบว่ามีจำนวนเพียง 4 หน่วยกิต เมื่อเทียบกับจำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาต้องศึกษาตลอดหลักสูตรที่ระบุไว้ไม่น้อยกว่า 170 หน่วยกิต จะเห็นได้ว่าจำนวนหน่วยกิตที่เกี่ยวกับการวิจัยมีจำนวนน้อยมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุวิมล ว่องวานิช (2549) ที่ว่า “หากพิจารณาหลักสูตรการผลิตครูที่ผ่านมา จะเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรส่วนใหญ่ประกอบด้วยรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู (ซึ่งเกี่ยวกับศาสตร์ของการเรียนการสอน) และวิชาที่เป็นเนื้อหาสาระของความ

รู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้ ประกอบกับการเรียนการสอนในรายวิชาวิจัยในชั้นเรียนนั้นนักศึกษาไม่เคยได้ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างจริงจัง มีเพียงการสังเกตการสอนเป็นครั้งคราว จึงทำให้การมองสภาพปัญหาของการวิจัยในชั้นเรียนยังไม่ชัดเจน เป็นผลทำให้ไม่สามารถที่จะเขียนโครงร่างการวิจัย ตลอดจนจรรยาบรรณการวิจัยได้ดีมากนัก

4. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในด้านความเป็นครูมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ .20 ซึ่งมีค่าต่ำที่สุดใน 9 มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับความเป็นครูในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น จรรยาบรรณวิชาชีพครู แสดงให้เห็นว่าคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร มีกระบวนการหล่อหลอมให้นักศึกษาได้เห็นความสำคัญของความเป็นครูผ่านกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมวันไหว้ครู กิจกรรมมอบครุสิทธิ์ เป็นต้น

เมื่อพิจารณารายการข้อคำถามที่ใช้วัดในด้านความเป็นครูพบว่า ข้อคำถามที่กล่าวถึง ความสนใจใฝ่รู้ และตื่นตัวทางวิชาการ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ .32 ซึ่งสูงที่สุดเป็นลำดับแรก แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเห็นความสำคัญกับความรู้ทั้งในและนอกตำรา มีการสนใจใฝ่รู้ที่จะค้นคว้าความรู้มาประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอข้อเสนอแนะในการวิจัย โดยจำแนกออกเป็นข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรสูงที่สุดเป็นลำดับแรก ดังนั้น ในการเตรียมนักศึกษาเพื่อฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจึงควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตร โดยให้นักศึกษาได้ไปสังเกตกระบวนการ

พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หรือให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่มเพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชา หรือหน่วยย่อยในรายวิชา อันจะทำให้นักศึกษาได้มองเห็นภาพกระบวนการพัฒนาหลักสูตรทั้งระบบ

2. ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความต้องการจำเป็นในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาสูงที่สุดเป็นลำดับ 2 ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์จึงควรที่จะพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาให้ทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาโดยจัดฝึกอบรมให้นักศึกษาสามารถสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่คณะศึกษาศาสตร์จัดสรรขึ้นในการพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรมการเรียนเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3. ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความต้องการจำเป็นในการวิจัยทางการศึกษาสูงที่สุดเป็นลำดับ 3 ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาวิจัยในชั้นเรียนควรให้นักศึกษาได้มีการฝึกปฏิบัติการวิจัยในสภาพจริง โดยอาจลดขนาดการวิจัยให้เป็นขนาดเล็ก (Small Scale) หรือให้นักศึกษาได้ลองสังเกตการสอนในสถานการณ์หรือสถานศึกษาจริง เพื่อให้นักศึกษาได้มองเห็นภาพกระบวนการวิจัยทั้งหมด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นในการผลิตบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) ก่อนที่นักศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา ดังนั้นจึงควรที่จะมีการประเมินเพื่อติดตามผลระหว่างที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา และหลังจากที่นักศึกษาเสร็จสิ้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงกระบวนการผลิตบัณฑิตครูของคณะศึกษาศาสตร์ให้มีคุณภาพสูงสุด

2. ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตอบสนองรายคู่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลุ่มลึกมากขึ้นควรมีการประยุกต์ใช้เทคนิควิธีการประเมินความต้องการจำเป็นแบบอื่น อาทิ การประเมินความต้องการแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์

เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่ม มาร่วมในกระบวนการประเมินความต้องการจำเป็น จะทำให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- ใจทิพย์ ณ สงขลา. 2548. การออกแบบระบบการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์. เอกสารคำสอนรายวิชา 2708795. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา).
- ถนนอมพร เลหาจรัสแสง. 2545. *Designing e-learning หลักการออกแบบและการสร้างเว็บเพื่อการเรียนการสอน*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อำรง บัวศรี. 2542. *ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ประชิด อินทะกนก. 2541. “การเปรียบเทียบการเรียนการสอนด้วยอินเทอร์เน็ตที่บอกกับไม่บอกเส้นทางการสืบค้นที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีรูปแบบการเรียนต่างกัน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543. *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะศึกษาศาสตร์. 2549. *รายงานประจำปีการศึกษา 2548*. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. 2537. *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สุวิมล ร่องวานิช. 2548. *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2549. *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2549. *คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

